

ЗАТВЕРДЖЕНО

протокол № 6 засідання Експертної ради

від 11 вересня 2026 року

ВИСНОВОК № 1.16

про невідповідність кандидатки на посаду судді Спеціалізованого окружного адміністративного суду Хромової Олени Олександрівни критерію доброчесності

Експертна рада у складі голови Експертної ради Євгена Синельникова, заступниці голови Експертної ради Джессіки Лотт Томпсон, членкинь Експертної ради: Сігіти Руденайте, Валерії Чорної та Олени Ганечко, а також члена Експертної ради Роберта Гайна Брукхейзена,

проаналізувавши відповідність кандидатки на посаду судді Спеціалізованого окружного адміністративного суду Хромової Олени Олександрівни (далі – Кандидатка) критерію доброчесності,

відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон), Регламенту Експертної ради, затвердженого Протоколом № 1 засідання Експертної ради від 05 червня 2026 року (далі – Регламент), Єдиних показників для оцінки доброчесності та професійної етики судді (кандидата на посаду судді), затверджених 17 грудня 2024 року рішенням Вищої ради правосуддя № 3659/0/15-24 (далі – Єдині показники),

В С Т А Н О В И Л А:

1. Вступ

1.1. 29 жовтня 2025 року Вища кваліфікаційна комісія суддів України оголосила конкурси на зайняття 17 вакантних посад суддів у Спеціалізованому окружному

адміністративному суді та 10 вакантних посад суддів у Спеціалізованому апеляційному адміністративному суді.

1.2. Відповідно до підпункту 2 пункту 64 Розділу XII Закону з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності кандидатів на посади суддів Спеціалізованого окружного адміністративного суду та Спеціалізованого апеляційного адміністративного суду критеріям доброчесності та професійної компетентності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється і діє Експертна рада.

1.3. Згідно з підпунктами 1, 5 пункту 75 Розділу XII Закону Експертна рада затверджує та оприлюднює регламент роботи Експертної ради; на етапі дослідження матеріалів досьє та проведення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України співбесіди з кандидатами на посади суддів Спеціалізованого окружного адміністративного суду та Спеціалізованого апеляційного адміністративного суду може надати Вищій кваліфікаційній комісії суддів України висновок про невідповідність кандидата критеріям доброчесності та/або професійної компетентності.

1.4. 05 червня 2026 року Експертна рада затвердила Регламент.

1.5. Відповідно до частини дев'ятої статті 69 Закону, Експертна рада враховує такі показники критерію доброчесності кандидата: незалежність, чесність, неупередженість, непідкупність, сумлінність, дотримання етичних норм і бездоганна поведінка у професійному та особистому житті, а також законність джерел походження майна, відповідність рівня життя кандидата або членів його сім'ї задекларованим доходам, відповідність способу життя кандидата попередньому статусу (частина перша статті 15 Регламенту).

1.6. Відповідно до частини дев'ятої статті 69 Закону та пункту 11 Єдиних показників оцінювання доброчесності та професійної етики судді (кандидата на посаду судді), кандидат відповідає критеріям доброчесності та професійної компетентності у разі відсутності невідповідності або обґрунтованого сумніву щодо його відповідності хоча б одному з показників (частина перша статті 18 Регламенту).

1.7. Вища кваліфікаційна комісія суддів України рішенням № 110/зп-26 від 26 серпня 2026 року затвердила та оприлюднила результати кваліфікаційного іспиту в межах конкурсу, оголошеного 29 жовтня 2025 року, відповідно до яких Кандидатка Хромова Олена Олександрівна успішно склала кваліфікаційний іспит.

1.8. Експертна рада у межах строків, визначених Законом провела збір, перевірку та аналіз інформації та документів Кандидатки, її письмових пояснень, інформації, отриманої від органів державної влади, від громадських організацій, а також даних, отриманих від Національного агентства з питань запобігання корупції і Національного антикорупційного бюро України, та вважає, що станом на час складання цього висновку існують обґрунтовані сумніви у відповідності Кандидатки критерію доброчесності, з огляду на таке.

2. Стосовно вартості квартири, набутої матір'ю Кандидатки та дійсного власника

2.1. 26.12.2023 мати Кандидатки придбала 4-кімнатну квартиру, загальною площею 136,6 кв.м, за договором вартість сплачена покупцем склала становила 3 939 862 грн. Відповідно до договору У договорі купівлі-продажу також зазначена ринкова вартість квартири - 5 082 000 грн, тобто вартість придбання квартири є суттєво нижчою за ринкову на понад 1,1 млн грн. Одразу після придбання у квартирі почала проживати Кандидатка з членами своєї сім'ї. Частина сплаченої вартості квартири (751 928 грн, еквівалент 20 000 дол. США) здійснена за рахунок спільних коштів подружжя Кандидатки, подарованих матері напередодні придбання квартири.

2.2. Кандидатка пояснила, що метою придбання квартири було покращення житлових умов її трьох малолітніх дітей, ініціатором, а також стороною договору виступила її мати, яка самостійно здійснювала пошук житла та визначала умови придбання. Кандидатка лише допомагала матері у виборі та придбанні квартири в інтересах своїх дітей.

Щодо різниці договірної ціни порівняно з ринковою, Кандидатка пояснила, що, за словами продавця, квартира перебувала під арештом у зв'язку з борговими зобов'язаннями на суму 100 000 дол. США, строк виконання яких настав до кінця 2023 року, що зумовило потребу у терміновому продажу. За поясненнями Кандидатки, на ціну також вплинули тривалість продажу (з березня-квітня 2023 року), воєнний стан та загальне зниження цін на нерухомість на лівому березі Києва. Кандидатка додала, що первісна ціна в оголошенні (117 999 дол. США) була знижена в результаті торгу до суми, зазначеної в договорі.

2.3. Наведені пояснення частково знімають питання щодо джерела коштів (оскільки придбання узгоджується за часом і сумами продажу іншої квартири матері та даруванням коштів подружжям Кандидатки). Обставина перебування квартири під арештом станом на

момент продажу не знайшла відображення в самому договорі купівлі-продажу, що ускладнює перевірку цієї обставини як фактора зниження ціни. Тому, сумніви щодо вартості квартири та реального власника залишаються.

2.4. Різниця між заявленою в оголошенні ціною та результатом торгу (близько 13 000 дол. США) є суттєво меншою, ніж різниця між договірною та ринковою (оціночною) вартістю квартири (понад 1,1 млн грн), а наведені причини (арешт, воєнний стан, загальне зниження цін) переконливо не пояснюють саме такого розміру розбіжності.

2.5. Також зважаючи на те, що квартира, за поясненнями Кандидатки, фактично придбавалася в інтересах її дітей і частково за рахунок коштів подружжя Кандидатки, які не мають власного житла у місті Києві, то залишається питання, чому стороною договору та формальним власником стала мати Кандидатки, а не сама Кандидатка чи її чоловік. Така структура правочину не виключає обґрунтованого сумніву щодо того, чи не мало оформлення права власності на іншу особу на меті уникнення прямого відображення дійсного власника майна.

2.6. Відповідно до пункту 21 Єдиних показників, кандидат відповідає показнику «законність джерел походження прав на об'єкти цивільних прав», якщо, зокрема: право на об'єкт цивільних прав оформлено без ознак приховування особи кандидата як власника (підпункт 4); право на об'єкт цивільних прав за оплатним договором набуто кандидатом або членами його сім'ї за ціною, що істотно не відрізняється від ринкової вартості (підпункт 5).

2.7. Також одним із показників доброчесності відповідно до статті 15 Регламенту є чесність – правдивість, принциповість, щирість Кандидата у професійній діяльності та особистому житті. Відповідно до підпункту 5 пункту 18 Єдиних показників кандидат відповідає показнику чесності, якщо, зокрема, під час набуття права на об'єкти цивільних прав, отримання інших благ, переваг, пільг чи статусу, виконання обов'язків, вирішення спорів не допускав поведінки, яка на думку звичайної розсудливої людини може завдати шкоди авторитету правосуддя чи знизити рівень суспільної довіри до суду.

2.7. Зазначені обставини викликають обґрунтований сумнів щодо відповідності Кандидатки показників «законність джерел походження прав на об'єкти цивільних прав» та «чесність» критерію «доброчесність».

3. Про дотримання авторських прав під час підготовки дисертації і обставини здобуття нею наукового ступеня

3.1. 01 липня 2016 року на спеціалізованій вченій раді Д. 64.051.28 у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна Кандидатка захистила дисертацію «Ліцензія як форма розпорядження авторськими і суміжними правами» за спеціальністю 12.00.03 «цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право». Науковим керівником Кандидатки був її двоюрідний брат.

3.2. У відповідь на запит Експертної ради від 18 серпня 2026 року Кандидатка повідомила, що інтерес до обраної теми зумовлений розвитком інтелектуального капіталу та поширенням інтернету, а об'єктом дослідження стали суспільні відносини, пов'язані з використанням об'єктів авторського права та суміжних прав на підставі ліцензії-дозволу. Кандидатка також зазначила, що з 2011 року працювала помічницею судді Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ і мала доступ до узагальнень судової практики у сфері права інтелектуальної власності, у зв'язку з чим вважає обрання цивілістичної теми логічним продовженням професійної діяльності. Щодо визначення наукового керівника Кандидатка пояснила, що законодавство не містить заборони на спільну наукову роботу між родичами, а взаємодія з керівником відбувалася шляхом особистих зустрічей, телефонного та електронного спілкування. Вибір Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Кандидатка обґрунтувала тривалою історією, авторитетом і рейтинговими позиціями закладу.

3.3. Пояснення Кандидатки є частково обґрунтованими в частині відсутності законодавчої заборони на наукове керівництво дисертацією з боку близької особи. Однак, за результатами дослідження тексту дисертації та автореферату Кандидатки, Експертна рада виявила таке:

- значна частина тексту першого, другого та третього розділів дисертації Кандидатки (загалом близько ста сторінок) послідовно, з незначними перестановками фрагментів, збігається з текстом монографії громадянина російської федерації І. О. Соболя, підготовленої на основі його дисертації «Свободные лицензии в авторском праве России» (захист – початок 2014 року), а саме: сторінки 103–111 монографії відповідають сторінкам 21-27 дисертації Кандидатки, 9-14 – сторінкам 21–27 (продовження), 155–158 – сторінкам 49-56, 82-94 – сторінкам 61-70, 120-129 – сторінкам 92-99, 131-168 – сторінкам 104-132, а

також іншим фрагментам тексту в дисертації Кандидатки; при цьому в тексті дисертації відсутнє належне поетапне посилання на це джерело, а сама монографія фігурує в списку використаних джерел лише один раз (джерело № 77) із прив'язкою до одного абзаца тексту;

- положення наукової новизни, наведені в авторефераті дисертації Кандидатки, за змістом і формулюванням тотожне до положень наукової новизни, викладених в авторефераті дисертації І. О. Соболя;

- четвертий розділ дисертації Кандидатки (сторінки 136-163) за змістом та структурою відповідає параграфам 3.1 та 3.2 (сторінки 172-208) дисертації громадянки російської федерації Х. М. Мешкової «Распоряжение исключительными интеллектуальными правами в сети интернет» (захист – 2014 рік), викладеним українською мовою. Посилання на вказану роботу у тексті дисертації та списку використаних джерел відсутнє.

3.4. Відповідно до пункту в статті 50 Закону України «Про авторське право і суміжні права» (в редакції, чинній станом на 2016 рік) порушенням авторського права і (або) суміжних прав, що дає підстави для захисту таких прав, у тому числі судового, є, зокрема, плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору.

3.5. Джерело, з яким встановлено найбільш обширну текстову відповідність, зазначено у списку використаних джерел одноразово, з прив'язкою до одного абзацу тексту, що не узгоджується з обсягом та характером встановленої текстової відповідності в межах роботи.

3.6. Відповідність положень наукової новизни, наведених в авторефераті дисертації Кандидатки, положенням наукової новизни автореферату дисертації іншого автора стосується самостійності формулювання наукового внеску роботи.

3.7. Відповідно до частини дев'ятої статті 69 Закону кандидат на посаду судді відповідає критерію доброчесності, якщо відсутні обґрунтовані сумніви у його незалежності, чесності, неупередженості, непідкупності, сумлінності, у дотриманні ним етичних норм, у його бездоганній поведінці у професійній діяльності та особистому житті, а також щодо законності джерел походження його майна, відповідності рівня життя кандидата на посаду судді або членів його сім'ї задекларованим доходам, відповідності способу життя кандидата на посаду судді його попередньому статусу.

3.8. Одним із показників доброчесності відповідно до частини другої статті 15 Регламенту є також дотримання етичних норм і бездоганна поведінка у професійній діяльності та особистому житті – неухильне дотримання Кандидатом професійних етичних та загальновизнаних правил моралі у професійній діяльності та особистому житті. Згідно з підпунктами 1 і 2 пункту 17 Єдиних показників кандидат на посаду судді відповідає цьому показнику, якщо він, зокрема, перебуваючи в нинішньому або будь-якому попередньому статусі, діяв відповідно до правил професійної етики та інших етичних норм, не вчиняв будь-яких дій, що могли / можуть завдати шкоди авторитету правосуддя або відповідному органу, установі, організації, а також дотримувався етичних норм, не допускаючи поведінки, яка могла викликати обґрунтований сумнів у звичайної розсудливої людини, зокрема, що він здатний виконувати свої обов'язки чесно, неупереджено, незалежно й компетентно.

3.10. Також відповідно до згаданої статті Регламенту показниками доброчесності є чесність та сумлінність. Відповідно до підпунктів 1, 4, 5 пункту 18 Єдиних показників, чесність вимагає, щоб суддя завжди, а не лише під час виконання посадових обов'язків, діяв згідно з вимогами законодавства, вимогами академічної доброчесності та іншими етичними нормами щодо чесності, він має дотримуватися етичних принципів під час досягнення професійних цілей та успіхів, і не допускати поведінки, яка на думку звичайної розсудливої людини може знизити суспільну довіру до суду, зокрема під час набуття статусу чи переваг. Окрім цього, таким показником є сумлінність, який передбачає старання, ретельне та відповідальне виконання обов'язків, зокрема підтримку професійних знань шляхом постійного навчання. Відтворення чужих текстів замість самостійної роботи не свідчить про старанний і ретельний підхід до професійного розвитку.

3.9. Викладені обставини викликають обґрунтовані сумніви у відповідності Кандидатки таким показникам критерію «доброчесність» як «чесність», «сумлінність» та «дотримання етичних норм і бездоганна поведінка у професійній діяльності та особистому житті».

4. Про використання повного доступу до Єдиного державного реєстру судових рішень у приватних цілях

4.1. Указом Президента України від 08.12.2020 Кандидатка призначена на посаду судді Дніпровського районного суду м. Києва. Згідно з інформації ДП «Інформаційні судові системи» (далі – ДП «ІСС») 21 січня 2021 року Кандидатці надано повний доступ до Єдиного державного реєстру судових рішень (далі – ЄДРСР) у зв'язку з виконанням службових обов'язків.

В анкеті Експертної ради, відповідаючи на запитання щодо користування повним доступом до Реєстру, Кандидатка повідомила, що не користувалася повним доступом для власних цілей та не передавала іншим особам право доступу.

4.2. За інформацією, наданою ДП «ІСС», у 2021–2022 роках з облікового запису Кандидатки здійснювався пошук у ЄДРСР за параметрами близьких осіб – загалом 13 разів.

4.3. У відповідь на запит Експертної ради Кандидатка підтвердила, що здійснювала зазначені пошуки особисто. Вона пояснила, що пошуки здійснювалися щодо рідного брата її чоловіка, і його колишньої дружини, у в подружжя є спільна донька, яка доводиться племінницею чоловікові Кандидатки. За словами Кандидатки, метою пошуків було з'ясування стану сімейних відносин подружжя та майнового стану брата у зв'язку з відомою їй інформацією про позови про розірвання шлюбу, стягнення аліментів та наявність кредитної заборгованості, а також з огляду на її занепокоєння як матері трьох малолітніх дітей становищем малолітньої племінниці чоловіка. На запитання про інші випадки використання повного доступу для власних цілей чи цілей членів родини Кандидатка відповіла заперечно.

4.4. Експертна рада критично оцінює надані пояснення. Відомості, надані Кандидаткою в анкеті про те, що вона не користувалася повним доступом до Реєстру для власних цілей, не відповідають виявленим фактам: повторюваний протягом двох років пошук за прізвищем, іменем та по батькові конкретних фізичних осіб, пов'язаний із з'ясуванням обставин їхнього особистого життя, сімейного стану та майнового становища, є використанням доступу для приватної, а не службової потреби.

4.5. Відповідно до частини дев'ятої статті 69 Закону кандидат на посаду судді відповідає критерію доброчесності, якщо відсутні обґрунтовані сумніви у його незалежності, чесності, неупередженості, непідкупності, сумлінності, у дотриманні ним етичних норм, у його бездоганній поведінці у професійній діяльності та особистому житті.

4.6. Одним із показників доброчесності відповідно до статті 15 Регламенту є чесність – правдивість, принциповість, щирість Кандидата у професійній діяльності та особистому житті. Відповідно до підпункту 3 пункту 18 Єдиних показників кандидат відповідає показнику чесності, якщо, зокрема, надав правдиві усні та/або письмові відомості під час участі в доборі, конкурсі, кваліфікаційному оцінюванні та інших юридичних процедурах, у яких він бере участь.

4.7. Одним із показників доброчесності відповідно до статті 15 Регламенту є також дотримання етичних норм та бездоганна поведінка у професійній діяльності та особистому житті. Згідно з підпунктом 1 пункту 17 Єдиних показників кандидат на посаду судді відповідає цьому показнику, якщо він, зокрема, перебуваючи в нинішньому або будь-якому попередньому статусі, не вчиняв дій, що могли / можуть завдати шкоди авторитету правосуддя.

4.8. Ураховуючи, що використання Кандидаткою повного доступу до Реєстру для перевірки родичів у приватних цілях є встановленим і визнаним самою Кандидаткою, тоді як в анкеті Експертній раді вона зазначила про відсутність такого користування, Експертна рада має обґрунтований сумнів у відповідності Кандидатки таким показникам критерію «доброчесність» як «чесність» та «дотримання етичних норм і бездоганна поведінка у професійній діяльності та особистому житті».

5. Про достатність коштів членів сім'ї для придбання об'єктів нерухомості та автомобіля

5.1. Відповідно до декларацій особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі - декларація) за 2016–2023 роки Кандидатка з сім'єю проживала у квартирі у м. Київ, площею 78,3 кв.м., право власності на яку набуто 18 квітня 2013 року та яка станом на момент декларування була зареєстрована за батьком Кандидатки – Москаленком Олександром Євгеновичем. Кандидатка проживала у зазначеній квартирі до грудня 2023 року.

5.2. Одночасно у період з 2013 по 2017 рік батьками Кандидатки набуто майно на загальну суму 1 686 710,22 грн, а саме: квартиру площею 78,3 кв.м. вартістю 766 165 грн (право власності набуто 18.04.2013), квартиру площею 57,47 кв.м. вартістю 629 825,22 грн

(право власності набуто 01.03.2017) та автомобіль Nissan Juke вартістю 290 720 грн (придбаний 07.08.2014).

5.3. У відповідь на запит Експертної ради Кандидатка повідомила, що вказане майно придбано за спільні кошти її батьків, отримані від відчуження нерухомого майна та транспортних засобів у м. Луганську, а також за рахунок заощаджень родини. Кандидатка зазначила, що мати протягом майже 40 років працювала адвокатом, а батько отримував заробітну плату, еквівалентну 1000 доларів США на місяць, і що станом на 2016 рік мати мала заощадження у розмірі 23 000 доларів США. Кандидатка також пояснила, що договори інвестування будівництва обох київських квартир укладені батьком за письмовою згодою матері після відчуження майна у Луганську, а різниця в оформленні права власності на батька не мала для родини правового значення з огляду на презумпцію спільної власності подружжя.

5.4. Також Кандидатка надала документи, за результатами аналізу яких Експертною радою встановлено, що у період з 2011 по 2014 рік батьками Кандидатки було відчужено три об'єкти нерухомого майна у м. Луганську на загальну суму 592 591 грн, а також два транспортні засоби, придбані в кредит (Skoda Fabia та Hyundai i10), відомості про доходи від відчуження яких відсутні, оскільки договори їх відчуження не збереглися.

5.5. Співставлення вказаних доходів із вартістю набутого батьками Кандидатки майна свідчить про перевищення вартості набутого майна над вартістю відчуженого більш як на 1 094 000 грн, без урахування додатково заявлених 23 000 доларів США заощаджень матері. Згідно з довідкою Державного реєстру фізичних осіб – платників податків, задекларований дохід матері Кандидатки за період з 1998 по 2026 рік (без урахування доходів від продажу нерухомого майна) становить близько 428 650 грн, з яких найбільшу частку – 391 000 грн – становить дохід, задекларований за податковою декларацією про майновий стан і доходи за 2015 рік. Зазначеної суми доходу недостатньо для покриття встановленої різниці у вартості майна. Відомості про доходи батька Кандидатки в наданих поясненнях та документах відсутні, а заявлена Кандидаткою заробітна плата батька та факт наявності у нього заощаджень станом на 2016 рік документально не підтверджені. Відомості про суму, отриману від продажу двох транспортних засобів, також відсутні.

5.6. Відповідно до частини дев'ятої статті 69 Закону кандидат на посаду судді відповідає критерію доброчесності, якщо відсутні обґрунтовані сумніви щодо законності

джерел походження його майна, відповідності рівня життя кандидата на посаду судді або членів його сім'ї задекларованим доходам.

5.7. Відповідно до статті 15 Регламенту показник «законність джерел походження майна» означає, що джерела походження прав на об'єкти цивільних прав Кандидатки та членів її сім'ї не повинні викликати обґрунтованого сумніву у їх законності.

5.8. Крім того, відповідно до частини 2 статті 15 Регламенту показник «чесність» означає правдивість, принциповість та щирість Кандидатки. Пункт 18 Єдиних показників передбачає, зокрема, надання кандидатом правдивих відомостей під час конкурсних та інших юридичних процедур.

5.9. Ураховуючи вищенаведене, Експертна рада станом на сьогоднішній день має обґрунтований сумнів щодо відповідності Кандидатки показнику «законність джерел походження прав на об'єкти цивільних прав», а також щодо повноти та переконливості наданих нею пояснень у контексті показника «чесність».

Експертна рада вважає за доцільне зазначити, що питання про відповідність Кандидатки критеріям доброчесності та/або професійної компетентності підлягає остаточному вирішенню на спеціальному спільному засіданні Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та Експертної ради.

6. Голосування

6.1. Відповідно до пункту 80 Розділу XII Закону висновок Експертної ради про невідповідність кандидата на посаду судді Спеціалізованого окружного адміністративного суду, Спеціалізованого апеляційного адміністративного суду критеріям доброчесності та/або професійної компетентності є ухваленим, якщо за нього проголосували не менше ніж чотири члени Експертної ради, з яких щонайменше двоє запропоновані міжнародними та іноземними організаціями.

6.2. Щодо ухвалення висновку Євген Синельников проголосував «Проти», Джессіка Лотт Томпсон – «За», Сігіта Руденайте – «За», Валерія Чорна – «Проти», Олена Ганечко – «За», Роберт Гайн Брукхейзен – «За».

Ураховуючи вищевикладене та керуючись Законом України «Про судоустрій і статус суддів», Регламентом Експертної ради, затвердженим Протоколом № 1 засідання Експертної ради від 05 червня 2026 року, Єдиними показниками для оцінки доброчесності та професійної етики судді (кандидата на посаду судді), затвердженими 17 грудня 2024 року рішенням Вищої ради правосуддя № 3659/0/15-24, Експертна рада,

в и р і ш и л а:

1. Ухвалити висновок про невідповідність кандидатки на посаду судді Спеціалізованого окружного адміністративного суду Хромової Олени Олександрівни критерію доброчесності.

2. Питання відповідності кандидатки на посаду судді Спеціалізованого окружного адміністративного суду Хромової Олени Олександрівни доброчесності винести на спеціальне спільне засідання Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та Експертної ради.

Голова

Євген СИНЕЛЬНИКОВ